

Latweefch u Awises.

Nr. 32. Zettortdeena 8ta August 1846.

Kursemmes gubernias waldischanas teesa ar to Nr. 5481 tas 20ta Juhni 1846 pawehle-
jusi wisseem par sianu pafluddinaht, ka Kursemmes kredit-beedriba, jaunu krahschanas-lahdi ee-
zels, ka likumi no pascha Keisara apstiprinati, scheit laffami:

Us to originali jeb pirmo raktiu walsssekretehrs ar sawu rehku rakstijis: sawa Majesteete tas Kei-
sars scho schehligi pahrluhlojs. Walsssekretehrs Bachtin.

Zeeti liffum.

Ko Kursemmes kredit-beedriba irr nolikusi pee sawas krahschanas-lahdes.

Nolikschanas wisseem par sianu.

§. 1. Kursemmes kredit-beedribas-lohzelki sawa pilnigā sanahfschanā nolikuschi ihpaschu krahschanas-lahdi cezelt kam buhs to wahrdu nest: „Kursemmes kredit-beedribas-krahschanas-lahde.“

§. 2. Scho winni talabb irr darrijuschi, lai nabbagu fahrtas laudis, ihpaschi Kursemmes araju laudis warretu masakas summas drohschi us augteem isdoht, lai schihs fahrtas zaur tam kluhtu pamuddinatas us to ruhpetees grasti pelniht un eekraht.

§. 3. Schai krahschanas-lahde buhs eesahktees kad schee likumi buhs apstiprinati, tad wianai wissas tahs reftes par labbu nahks, kas Kursemmes kredit-beedribai iswheletas.

§. 4. Ja par laiku schinnis likumds kahdi §§. buhtu sawadi jeb pilnigaki noleekami, kurre pahrgrohschana tikween warr notikrees pee krahschanas-lahdes waldischanas, bet ne pee tahs drohschibas tahs tai krahschanas-lahdei eedohtas naudas, tad schi pahrzelschana woi pahrgrohschana kluhs nolista woi zaur weenprahrtigu spreeschanu tahs Kursemmes kredit-beedribas-direkziones un tahs komitejas, kam to paschu buhs pahrluhkoht, jeb zaur paschu pilnigu beedribu sanahfschanu.

Teem kas naudu eekfch krahschanas-lahdes eeleek, buhs wehrā likt.

§. 5. Katrä deenā kad Kursemmes kredit-beedriba kohpā sehsch, schai to krahschanas-lahde eeleekamu naudu no pulksten II lihds pulksten I preekfch pussdeenas warr peenest klah, bes ween tais tschetrods mehneshöds: Juhni, Juhli, August un Dezember, tà kà ta summe ne isdohd masak kà diwi un ne wairak kà sumtu rubbulus. Pee tam buhs wehrā likt:

a) woi no tahs naudas ifkgadd gribb auglus nemt; jeb

b) woi to naudu tà gribb nodoht, lai ta ness auglus no augleem.

Talabb katram kas naudu peenes buhs isteikt, woi winsch sawu naudu us weenu jeb us ohtru wibsi tak krahschanas-lahde gribb eelikt.

§. 6. Ta krahschanas-lahde makfa ifkgadd 3 un $\frac{1}{2}$ sudr. rubbuli no 100; tee augli par to eemaksatu naudu teek ismaksati Ima Mei un Ima November pehz gadda laika, tà, ka tahs deenas kas ihsi papreekschu pagahjuschas ne teek peerehkinatas. ¹⁾

§. 7. Ta nauda kas krahschanas lahde irr eelista tam irr ismaksajama, kas warr peerahdigt, ka wianam tahs krahschanas-lahdes-sihmes jeb tee auglu-israhditaji peederr, bes ka us scheem papihreem pee krahschanas-lahdes warretu schlafku likt nedj Krohnis nedj zitti parradu deweji.

No ta hm krahschanas-lahde sihm e hm.

§. 8. Tahs krahschanas-lahdes-sihmes teek no Kursemmes kredit-beedribas-direkziones, kam peenahkahs par tahs lahdes naudu walbiht, us prastu papihri sarakstitas, tà kà eelizzejam patihk:

- a) sihmes, kas apstiprina tohs ifkgadd dabbujamus auglus itt kā schema A. to rahda ar ih-pascheem auglu-israhditajeem, un
b) sihmes, kas israhda ka ta nauda no augleem us augleem dohta, pehz ta schemata B. bes auglu-israhditajeem tā kā prett schibis sihmes atdohschana ta celišta nauda katram jeb ihpascham kahdam peenesejam ismaksajama. ²⁾

§. 9. Ja tu faru us zeetu wahrdu norakstitu krahschanas-lahdes-sihmi zittam gribbi doht, tad tam beidsamam, kas to sihmi turrejis to waijaga pee direkziones ar faru mutti isteikt, jeb zaureesahm to peerahdiht, un tai direkzionei to buhs peewilkt us krahschanas lahdes-sihmes obtras pusses tā kā arri peederrigōs rullōs to peeshmeht ja tu pats ar faru rohku tai krahschanas-lahdes-sihmei buhtu uswilzis, ka tu to sihmi zittam, fo tu pee wahrda peesauzis, esfi atdewis jeb katram kas to sihmi turr, tad tawa rakstischana ne geld. ³⁾

§. 10. Ja terwim tawa krahschanas-lahdes-sihme un tawi auglu-israhditaji irr nosudduschi, tad tu prett makfu no kredit-beedribas-direkziones zittu sihmi warri dabbuh; schi islaidihs par to notifikumu sinnu eeksch Kursemnes Wāh- un Latweeschu awisehm, veefaukdama kabbas krahschanas-lahdes-sihmes un kahdi auglu-israhditaji nosudduschi un ussauks lai eeksch gadda laika bes prettum runnaschanas nolikā terminā tohs paschus pee direkziones peerahda, to darrijusi winnatum, kas falkahs to sihmi sudduschi, jaunu krahschanas-lahdes-sihmi eedohs. Bet ja schinni terminā zits tai direkzionei to krahschanas-lahdes-sihmi jeb tohs auglu-israhditajus lihds nolikā terminā usrahditu, tad tai direkzionei buhs tam, kas to jaunu sihmi mekle, to notifikumu sinnamu darriht lai winsch warretu eet pee teesahm faru taisiūbu mefletees.

§. 11. Krahschanas-lahdes-sihmes un winnu auglu-israhditaji, peenesi no ta, kam tahs peederr, ja tee papihri dabbujuschi maitatees, kluhs no direkziones ar jauneem papihreem pahrmainiti bes ka par to pahrmainschanu buhtu ihpaschi kas jamaksa.

§. 12. Kad tas laiks irr atnahjis, ka irr beidsamais auglu-israhditajis no kahdas krahschanas-lahdes-sihmes ismaksajams, tad ta direkzione arridsan par welti jaunu krahschanas-lahdes-sihmi ar jauneem auglu-israhditajeem peenesejam eedohs.

Kad tee augli teek is mafati.

§. 13. Par wissu naudu, kas krahschanas-lahde irr eedohta lai ta nauda ikk gadd auglus ness, teek tee augli kas Ima Mai un Ima Novembera deenā mafajami, prett teem peederrigeem auglu-israhditajeem no Kursemnes kredit-beedribas naudas wal ditajeem jaw tai mehnesi preefch tam, no Ima lihds 30to April jeb no Ima lihds 31mo Oktober katra gaddā ikk deenās, kas naw farkani kalenderi eeshmeti, no pulksten II lihds pulksteu I preefch pussdeenas ismaksati, bet ja kahdi auglu-israhditaji peederrigā terminā ne buhtu-peenesi, tad ar to peeneschanu jagai-da lihds nahkoscham terminam.

§. 14. Por to naudu kas irr dohta lai ness auglus us augleem ihpaschus rullus wilks, kur Ima Mei un Ima November ikk gadd tee peederrigeem augli tam naudas skaitim kluhs peeshmeti klah. Kas irr wehrā leekams pee tam, kad to eelikto naudu gribb usteikt un to pa-fchu dabbuh i smafatu.

§. 15. Wissa pee tahs krahschanas-lahdes eemaksata nauda warr no teem naudas dewejeem kluht usteikta, tā kā arri no tahs direkziones. ⁴⁾

§. 16. Katris krahschanas-lahdes-sihmes-turretajis, kas skaidri warr peerahdiht ka winnam ta sihme peederr, dabbu ja winsch to pagehr, prett faru krahschanas-lahdes-sihmi un teem peederrigeem auglu-israhditajeem to us schibis sihmehm farakstitu naudu, no teem krahschanas-lahdes-wal ditajeem ikk gadd katra barba deenā ar skaitamu naudu ismaksatu no pulksten II lihds pulksten I preefch pussdeenas, bes ween taiss mehneschōs Juhni, Juhli, August un Dezember, ja ne

eeleistu wehl wissus auglus dabbuht, talabb ka ismakschanas termins wehl naw klah, tad par tahn pahrejahn neodelahm jeb pahrejeem mehnescheem angli ne teek mafkari. ⁵⁾

S. 17. Kursemmes kredit-beedribas direkzionei buhs, ja ta kahdu krahshanas-lahdes-sihmi gribb us-teikt feschus mehneschus preeksch Ima Mei jeb Ima November, eekam tas termins notezejis, kur ta gadda angli ismaksajami, tribs reif eeksch Kursemmes Wahzu un Latweeschu awi ehm sawu usteikschau lkt passluddinaht; im tam, kas pehz likkuineem warr peerahdiht, ka winnam tahs krahshanas-lahdes sihme peederr, buhs sawu sihmi ar teem peederrigeem auglu-israhditaeem nospreestä terminä pee Kursemmes kredit beedribas-lahdes nodobt, kur winsch tad sawu ee-liftu naudu ar teem gadda-augleem, kas irr ismaksajami, iemaksatus dabbuhs; kas ta ne darrihs, tam ta neismaksata nauda kluhs paglabbata, bes ka ta auglus ness, schi ismakschanas warr notiskees katrä darba deenä no pulksten 11 libds pulksten I preeksch pufdeenas bes ween tais mehneschds Juhni, Juhti, August un Dezember.

S. 18. Kad teem, kas kahdas usteikas krahshanas-lahdes-sihmes peeness, ne buhtu wissi peederig anglu-israhditaji pee tahs sihmes klah, tad no tahs ismaksajamas naudas tee auglu-israhditaji kas istruhfst, kluhs atrehkinati nohst.

Kur ta nauda us augleem isdohdama, kas krahshanas-lahde eemakfata.

S. 19. Par to naudu kas krahshanas-lahde eelikta buhs pirkst:

- 1) Kursemmes, Widjemmes un Jggaujussemmes fandbris un kommerzbankbillettes;
- 2) obligaziones un fihlurakstus us drohschibatim, kur papreekschu tee drohschibu-deweji ap-foh'juschees sawas seewas mantas ne mekleht atpakkat, neds arri zittus kahdu eemeslus par avsohlithm fihlahm peeminneht, tahdas obligaziones kluhs pretium nemtas: a) no ziltsmuischahm, tas irr rahdahm muischahm kam japealek ta zilts-wahrda rohfäss, ta ka tee deweji ap-jalwo ar scho us schihm muischahm nospreestu grunts-naudu par to nemtu kapitali un weena gadda augleem; b) us zittahm muischahm, us pilata plawahm, us aktinai namneem, kas irr eepirkuschees eeksch ugungs-qrehfa-apqalwochhanas-beedribas, ta ka to nammu pufswchrtibu naudä ismaka, un wissi eemesli par zitteem us schihm grunitm peerakstti parradi ne teek peenemti;
- 3) drohschibas papibrus no wirsseemminneteem fandbriseem jeb kommerzbankbillettehm, un zitteem drohscheem papihreem, kas isness papilnam tik dauds zif ta eelikta Kapitale un winnas angli swerr, libds nospreestamas makschanas terminam, kas zaur tam ka tee us ne kahdu ihoaäschu wahrdi naw norakstti us weetu jeb tuhdat warr kluht pahndohti.

S. 20. Kur un ka katru krahshanas-lahdes kapitali, buhs nolikt, ka arri par to arrig ta nauda deesgan drohschi glabbata, par schihm leetahm ta direkzione sawas pi'nigäs sanahfschanas spreidihs, katrä sanahfschanas deenä pehz balsum, bet teem dejuhri turredameem direkziones-lohze-kleem, prohti tam direkziones rahrim, sekretehrime un kassirerim, waijaga weenadä padohmä buht, un scho b:idamu balsis tik patt issiverr, ka ta direktora patikschana jeb wahrdi.

S. 21. Kursemmes kredit beedribas-direkzionei buhs us to zeeti luukoht, ka ta tai krahshanas lahdei peederriga nauda un winnas angli drohschi paglabbati, lai ja schi drohschiba ne rahditohs lahqa buht, winni to warretu darriht ko likkumi teem iswehle.

S. 22. Schihs beedribas-direkzionei buhs par wissu krahshanas lahdi waldbiht ta ka schai Kursemmes kredit beedribai par sawu waldbischau jaatbild; to direkzioni vahrluhkohs ta kommiteja, kas irr eezelta winnu ismekleht un Kursemmes kredit-beedribas sanahfschana.

S. 23. Kredit-beedribas kassirerim jeb naudas sanahmejam peekriht ta ikdeenischka darboschanahs, ka: to naudu sanemt un grahmatas un rullus wilkt, tam buhs:

- a) no tahs direkziones tohs krahshanas-lahdes-sihmes-papihrus tikween tad preitim neit,

- Kad tas direktors sawu wahrdu palizzis appakschâ un tam ne buhs wairak papibrus ishemt, kà tam waisaga, un ne bes ka winsch tai direkzjonei buhtu kwitanzes atdewis pretim, par teem ishemteem papibreem;
- b) Kad winsch to naudu emakfa, kad buhs tai krahshanas-lahdes-sihmei papreekschu buht uslikai, peederrigais nummers, naudas-summe un nehmja wahrds un buhs tai arri buht uswiktai ta direktora sekretabra un kassirera appakschrafsts.

§. 24. Wissus krahshanas lahdes-dokumentus un winnas naudu buhs zeeti ta noglabbah, kà Kursemmes kredit-beedribas-likumi schwinni buhshana pwehl dorrih, kassirerim veenahkabs, kastru ar krahshanas lahdes-naudu pirktu dokumenti, tuhdal kad winsch to irr dabbujis direkzjonei atdoht, bet tahs krahshanas-lahdes-sihmes, ka nauda jaw irr ismaksata un kas negeldigi palikfuschi, kassirerim tik janodohd tad, kad tam tas laiks irr atmazis, kur tam par to krahshanas-lahdes-naudu irr rehkinums jadohd, kur tad wissi schee papibri krahshanas lahdes-kambari ar trihs attlehgahm irr zeeti aisslehdsmi.

§. 25. Kredit-beedribas-direkzjone dabbu ißt pussgadda Merz un September mehnesi us papibri fawilku skaidru parahdischanu zif pawissam tahs naudas tai krahshanas lahde irr eefschâ, winna apgahda, kà ißt reis schi parahdischana teek skaidri un stipri pahrinefleta un ißt gadd Kursemmes Wahzu awijses wisseem par sinnu islaisch, zif Kursemmes kredit-beedribas-krahshanas-lahdei pawissam tahs naudas irr.

§. 26. Wissa nauda, ko tahs krahshanas-lahdes-eerikteschana makfa, un kad ihpasch rultu-wilzejs wehl eegahdajams, sibi winna lohne, kluhs eekam krahshanas-lahde sawu paschu graffiturrehs, no kredit-beedribas schai paleenchts.

§. 27. Kursemmes kredit-beedribas-pahrluhkofschanas-komitejai, kam weenu no Alprinku-muischneeku marschalleem par preefschfchdetaju liks, buhs arri tahs krahshanas-lahdes-waldischana pahrineflet, un ta direkzjone un pahrluhkofschanas-komiteja Kursemmes kredit-beedribas fanahlschanai sinnamu barrihs, kà winna sawa pahrraudsijschana wissu irr atraddusi.

Appakschrafsts: Walstrahts presidents, Leelskungs J. Wassiltschikow.
Parejti pahrtulkohits: pahrtulkofschanas paligs Eichholz.

- 1) Ja tew tmâ Mei jeb tmâ November ne eekristu pilsata eenahkt, kad sawu naudu warri arri zit-tâ deenâ dabbuht, bet tee ougli tikween teek statutu no teem divi peeminneteem termineem.
- 2) Ja tu sawu naudu ne leez us sawu wahrdu norakstib, tad to warri katra azzumirkli zittam pahrdoh; bet ja winna tew fadegg, jeb winnu tew nosohq, kam tad to prassisi? Bet ja winna us ta-wu pascha wahrdu rakista, tad zits to naudu ne warr dabbuht, kà tu pats ar sawu rokka jeb tas kas ware zausr teesabm peerahdihi, kà ta krahshanas-lahdes-sihme winnam patefi schim brihscham peederriga.
- 3) Schis §. irr bohrinu-noudai ihpaschi par swchtibu. Minsim ta: Ja to babrina naudu us ia bahrina wahrdu esti lizzis pee direkzjones norakstib un tu to krahshanas-lahdes-sihmei pabz nodohd pagasta teesfai, tad saglim schi sihme ne geld, jo tk ween pats tas bohrinch jeb winna pehrminderis to naudu warr iedahbuht.
- 4) Ja kahdam eschaurobs prohra 50 rubbulus nolikt us 100 goddeem, tadtoi direkzjonei wehlebts, ja tai ne patiktohs us tik ilgu laiku to naudu paturrebt, tam naudos dewejam to naudu usteikt.
- 5) Ja tu sawu naudu kas bija tmâ November nemmama, tik ienemu ztrâ Janwar, tad par teem pahrejeem 2 mchaecheem tew augli ne teek makfati.

W. P.

Brihw drifkeht.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Pahrluhkotaja weetâ G. v. Paucker.

No. 264.